

silo. Razburjenost bila je nepopisljiva. Med tem, ko so škofa prenesli v sakristijo in položili na modrac, nabralo se je zunaj mnogo ženstva, katero si je jokaje ruvalo lase. Duhovnik moral je na prižnico, da je ljudstvo nagovoril z nekoliko pomirljivimi besedami, potem zaklenili so cerkev.

Zdravniki izrekli so rane za smrtne, dve krogli so izvlekli, ene pa niso mogli. Preiskalni sodnik mogel je nekoliko zaslišati ranjcega škofa, ki je izrekel, da morilca ne pozna in da za svojo osebo noče nastopiti tožbe zoper njega. Papežev nuncij podelil je škofu sv. sakramente za umirajoče in je telegrafično prosil tudi za papežev blagoslov, ki je tudi došel in poleg katerega je papež izrazil svoj stud nad zločinom.

Mnogo jih misli, da morilec ni zdrave pameti; ne zdavnej naznanil je morilec škofu, da si bo pustil brado rasti. Bolj verjetno pa je, da se je morilec hotel maščevati. Škof Izquierdo bil je bajé zelo strog; spovedovati prepovedal je vsim duhovnikom, o katerih npravnosti ni bil preverjen, drugim duhovnikom prepovedal je prostosti poprej jim dovoljene. Škof bil je privrženec vladajoče dinastije in je bil v tem v nasprotju z nekoliko duhovščino nižje vrste, katera drži z Don Karlosom. Pokojni bil je ud Cortezov in ravno ga je vlada nameravala imenovati za dosmrtnega senatorja.

Ljudstvo hotelo je morilca končati, pa policisti so ga branili. Pred policijskim komisarjem rekel je morilec: „Ni mogoče mojega vedenja uže naprej presoditi. Pred sodnijo izjavil se bom obširno.“

V obče vede se morilec mirno. Govorilo se je, da se je hotel v časnikih ponuditi za vratarja, pa inserata niso hoteli sprejeti, tudi za sakristana se je ponujal, pa brez uspeha. Ko se mu je to pripovedovalo, skušal se zagovarjati, da je hotel samo osvetiti svojo čast, ko so se prošnje njegove odbile.

Na vsak način je prikazen takega zločina, izvršenega po sprideni osebi, spadajoči v vrsto katoliške duhovščine, in zločina obrnjenega proti prevzvišeni osebi duhovništva, v trenutku, ko služi svojemu poklicu, taka, da se od nje z žalostjo in gnjusom obrača vsak kristijan — vsak pošten človek.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Velika noč. Med največje praznike krščanstva se po pravici štejejo prazniki ustajenja Kristusovega. Po 40dnevem postu in še posebej po praznovanju Velikega tedna nastopi veličastna Velika noč z blagoslovljenjem ognja, kruha in mesa, z veličastnimi sprevodi od smrti ustalega Izveličarja iz božjega groba ven po prosti naravi in nazaj do krasno okinčanih veličastnih altarjev.

Z velikonočnimi prazniki vred ustaja tudi narava k novemu življenju. Posamezni človek poprijema se novo okrepcan rednega dela; kar velja o posamičnih, velja tudi za cele narode.

Tudi mi Slovenci ohrabrimo se k složenemu, odločnejšemu delovanju. Kakor daleč mili naš jezik sega, zberimo in složimo vse svoje moči, da enako na narodnem, duševnem polju, kakor na polju obrtnijstva, trgovinstva in poljedelstva mi Slovenci prekosimo druge sosedne nam narode. — Oprti na lastno moč, na podporo prijateljev in pravičnost sodržavljanov svojih poprimimo se tudi mi novega dela, dela za prihodnost, posebno za čase večjih nasprotij.

Sedaj moramo se pripravljati na odgovor, ako nam zgodovina stavi vprašanje: jeli imamo moč, tudi

dejansko braniti svoj naroden obstanek, jeli imamo moč, braniti obstanek skupne avstrijske domovine?

Ob času miru nikar ne tratimo svojih moči pri pravdah za malenkosti, temuč vsi brusimo uma svitile meče, vsi delajmo za duh in kruh svojega naroda, potem bo tudi ob času nevarnosti naš narod zgodovini krepkim glasom odgovoril: Na Slovenskem dom je moj!

— Gospod baron Karol Wurzbach odložil je zaradi daljnega bolehanja predsedništvo kmetijske družbe. Namestuje ga sedaj in uže delj časa gospod podpredsednik Jos. Fr. Sevnik; prihodnji občni zbor pa bo imel izvoliti novega predsednika.

— Matični občni zbor zboruje danes popoldne v čitalnični dvorani. Ker je čas za občni zbor zelo ugodno izbran, nadejati se je obilne vdeležbe v korist našega znanstvenega zavoda, v katerem naj bi se družile vse slovenske duševne sile.

— Šentjakobska cerkev v Ljubljani zaprla se je velikonočni ponedeljek popoldne za občinstvo, ker se ima znotraj vsa prenoviti izrekoma okinčati z lepimi slikami. Otvoriti se ima zopet letos o vseh Svetih. — Med tem bo farna služba Božja v Št. Florijanski cerkvi.

— Zdravje državnega poslanca B. Raiča se ni še zboljšalo. Zadnje dni govorilo se je, da ga nameravajo prepeljati v ljubljansko bolnico, pa, kakor čujemo, se je bolezen v toliko na slabeje obrnila, da zdravniki niso dopustili prepeljavanja. *Je že v Ljubljani — kar ich schon!*

— Vreme med velikonočnimi prazniki bilo je krasno, cerkvene svečanosti lepo-veličastne. Češnje in drugo zgodnjo sadno drevje se je razcvetelo.

— Umrli je velikonočno nedeljo gospod E. pl. Mataschek, umirovljen c. k. nadsodnijski svetovalec, v 82. letu svoje starosti. Velikonočno soboto pa je umrla soproga c. k. predsednika okrožne sodnije baronjica Julijana Codelli, rojena baronjica Schweigerjeva, nagloma v starosti 71 let.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Spreveda vstajenja na cesarskem dvoru vdeležil se je cesar z nadvojvodi v Beču navzočimi. — Vojni minister Bylandt dobil je odpust 6 tednov zaradi bolehnosti, in se je podal v toplice Vöslau, pri Dunaji. — Naučnemu ministru Gauču podelil je cesar dostojanstvo tajnega svetovalca. Uradna „Wiener Zeitung“ razglša spomladni advancement pri vojaštvu. — Tudi pri diplomatičnem zastopništvu našem izvršile so pomenljive spremembe. Grof Karoly, poslanik naš v Londonu, popusti to mesto, na njegovo mesto pride baron Calice, do sedaj poslanik v Carigradu; dosedajni avstrijski zastopnik v Bukareštu pride za poslanika v Carigrad, na njegovo mesto pride grof Khevenhüller iz Belega grada, v Beligrad pa baron Kozjek, do sedaj naš zastopnik v Teheranu. — Za državni zbor pripravljen je načrt novega carinskega zakona po dogovoru z Ogrsko. Tudi drugi predlogi o pogodbi z Ogrsko predloženi bodo dne 5. maja zbornici poslancev, toda dognati se ima to spomlad v državnem zboru samo carinska postava, o vsih drugih predlogih vlada nima nade, da bi se že sedajno spomlad rešili v dotičnih zborničnih odsekih.

Priloga uradne „Wien. Ztg.“ naznanja, da bode dne 29. aprila cesar v Budapestu dajal splošne avdijence.

Gališka. — Uradno se poroča, da je med kmeti gališkimi izrekoma v okrajih Bohnija in Gorlice nastalo vznemirjenje. To je nastalo tako: Dalj časa čuje se med gališkimi kmeti vraža, da bo leta 1886 konec sveta. Dalje prenašala se je med kmeti prošnja za posvečevanje nedelj. Zoper to izrekoma judovskim obrtnikom nevarno prošnjo delalo se je protivje s tem, da se je trdilo da gospodje (grajščaki) hočejo zopet tlako vpeljati, kar je zbudilo nekako nasprotje zoper grajščake. V tem mišljenju potrdilo je kmete še to, da se je sedaj moralo mnogo Galicjanov vrniti s Pruske in Ruske in ker se ravno sedaj priredilo nekaj večjih lovov in odtod nastala je govorica, „gospodje“ pripravljajo upor. — Več ljudi ki so kmete na ta način hujskali zoper kmete, dejalo se je v zapor, inostrancev ni bilo med njimi. Ces. namestnik opozoril je podložne svoje urade na te prikazni ter jim naročil, ako treba, oglasiti se za vojno pomoč.

Nemška. — Prav zanimivo je, kako se glasijo glasovi „nemških časnikov“ o novi domobranski postavi naši. Da bo Bismarkovo glasilo „Nordeutsche Ztg.“ že zavolj dostojnosti z veseljem pozdravilo vojno okrepčanje zaveznika „Nemške“, misliti je bilo naprej. Toda prav tako z veseljem pozdravljajo pomnoženje naše vojne moči vsi drugi neodvisni časniki v Nemški. Iz tega se sme sklepati, da „Nemška“ tudi v širjem pomenu nikakor ne priznava one zveze in ne podpira veleizdajskega početja, ki se pri nas vrši pod vodstvom Knotz-Schönerer-Strache-tove stranke.

In to se godi, ako ravno je Nemški znano, da nenemški narodi Avstrijski nimajo sočutja za Bismarkovo politiko. — Nasproti pa je skoraj težko razumljivo, da se Ruski časniki večinoma prav nepovoljno izražajo o tej postavi, — brž ko ne v čutji, da jim najbližja madjarska in gališka domobranska vojna iz zgodovinskih razlogov — ne bo lahko prijazna.

Laška. — Razpust državnega zbora do včeraj še ni bil uradno razglašen, trdi se pa, da se to zgodi te dni in da se imajo nove volitve razpisati na 23. dan maja meseca. Iz Atena, na bregu arabskega morja, se brzojavlja, da je dal sultan Hararski vse Evropejce v Hararu umoriti, in da je z 200 vojaki napadel in pomoril pri Gildeci ekspedicijo grofa Porro-a; potem je sultan zasedel Gildeco in posadko njeno, angleško-egiptovskih vojakov okoli 100 števila — vjel. — Vsled te dogodbe, ki je laški-afrikanski ekspediciji sila nevarna, posvetuje se laška vlada z angleško o vzajemnih korakih zoper sultana Hararskega.

Harar je na južno-izhodni strani Abysinije in proti zapadni od dežele Somali ležečega država z glavnim mestom istega imena. To je od Adenskega zaliva oddaljeno 270 kilometrov. Leta 1875. prisvojila si je Egiptovska tudi Harar, glavno mesto šteje baje 35.000 prebivalcev.

Odkar je Egiptovska zgubila Sudan, odpadel je od nje tudi Harar. — Ekspedicijo grofa Porro osnovalo je društvo Milaneško, da Afriko preišče v trgovinsko-političnem oziru, in udje ekspedicije bili so večinoma Milaneži, za to je njihova osoda v Milanu zbudila veliko sočutje. Kakor znano, dal je umor druge laške ekspedicije „Bianchi-jeve in drugov laški vladí povod, da je zasedla Masano.

Angleška. — Za ali proti Gladstonu, to ste zastavi, pod katerima se zibljejo ali pa celó buče valovi političnih borb sedaj po široki Angleški. Tabori, ljudski shodi in zborovanja v zaprtih prostorih sklicu-

jejo se, v katerih se ljudstvo pregovarja in navdušuje ali za ali proti Gladston-u. Tako je sklical Hartington v ponedeljek shod svojih volilcev v Raustenstallu ter je razložil svoje postopanje z zagotovilo, da se nikakor ne namerava pridružiti konservativcem.

V pismu Bright-ovem, katero se je prečitelo pri tem shodu, izreka se ta politik, da se popolnoma strinja s Hartingtonom. — Časniki trdijo, da bivši minister Chamberlain namerava predložiti, da se Gladstonov predlog o nakupu irskih zemljišč zavrže.

Grška je popolnem pripravljena, s Turško pričeti boj in na meji so se enkrat uže sprejeli grški in turški vojaki, pa ne da bi bilo prišlo do prelivanja krvi. Kakor se s Pariza brzojavlja, so se vevlasti zedinile, Grški v zadnjem skupnem pisanji priporočati, da razpusti svojo vojno. Ta skupni opominj imel se je Grški izročiti minulo nedeljo ali ponedeljek. Vspeha pa tudi od tega skupnega koraka ni pričakovati, ker je sedaj uže sploh znano, da Francoska, Angleška in Ruska Grško tihoma podpihajo, da naj se nikar ne ozira na skupni pritisek evropskih vevlasti. Od tod izvira tudi vsa dosedanja trdovratnost Grške zoper prizadevanje v resnici miroljubnih evropskih držav. — Z dne 27. t. m. brzojavlja se z Aten, da je grški ministerski predsednik Delyannis zastopnikom vevlasti naznanil telegram Freycinetov in odgovor Grške, v katerem obeta, da bode Grška razorožila svojo vojno. Potem imeli so poslaniki posvetovanje ter so zvečer Delyannisu poslali ultimatum, v katerem zahtevajo, da Grška svojo vojno v osmih dneh razoroži. — Freycinetovo pismo do francoskega zastopnika v Atenah temu priporoča, naj še enkrat ponovi nujni korak pri Delyannisu in ga zaroti, da se, dokler je še čas, vrne k pametni politiki, in da Grške ne razpostavi nevarnosti, da bi se morala umakniti pred naredbami sile, po katerih bi znala seči Evropa. — Po sprejeti tej izjavi posvetovalo se je grško ministerstvo in Delyannis je francoskemu zastopniku grofu Mouy-u naznanil, da Grška vstreže želji Francoske in da bo skušala to vprašanje rešiti diplomatičnim potom.

Poroča se dalje, da se imajo v desetih dneh sklicati grški zbornici, da jima vlada poroča o najnovejšem prevratu. Zastopniki družih vevlasti so temu položaju nasproti mnenja, da se mora Grška vsem drugim vevlastim nasproti izjaviti vsaj tako odločno, kakor nasproti Francoski, in pa da tudi dejansko dá povelje za razoroženje.

V ponedeljek zvečer imeli so zastopniki vevlasti zopet posvetovanje pri laškem poslaniku.

Španjska. — Pri volitvah za starešinstvo (gosposko zboruico) izvoljenih je 136 pristašev vladinih, 26 konservativcev, 4 republikanci, 4 pristaši Romero Robledovi, 2 pristaša dinastične levice in 8 neodvisnih.

Zuravje kraljičino je popolnoma zadovoljilno, poroda njenega pričakuje se po izreku zdravnikov med 15. in 20. dnem meseca maja.

Žitna cena

v Ljubljani 21. aprila 1886.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 66 kr. — banaške 6 gold. 70 kr. — turšice 5 gold. 40 kr. — soršice 6 gold. 19 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 4 kr. — ajde 4 gold. 6 kr. — ovsa 3 gold. 57 kr. — Krompir 3 gold. 57 kr. 100 kilogramov.